

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, minister właściwy do spraw środowiska ustanawia, w drodze rozporządzenia, plan ochrony dla obszaru Natura 2000 lub jego części na okres 20 lat, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Projekt planu ochrony dla obszaru Natura 2000 lub jego części sporządza sprawujący nadzór nad obszarem (art. 29 ust. 1 ustawy).

Projekt planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Ławica Słupska (PLC990001), który obejmuje specjalny obszar ochrony siedlisk i obszar specjalnej ochrony ptaków Ławica Słupska (PLC990001), zwanego dalej „Obszarem”, został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 29 ust. 8 i 9 ustawy oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 644), a także rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ławica Słupska (PLC990001) (Dz. U. poz. 2347) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. poz. 133, z późn. zm.).

Prace nad projektem planu ochrony dla Obszaru rozpoczęły się w lipcu 2018 r. Wykonawcą projektu planu było konsorcjum w składzie: Instytut Morski w Gdańsku (obecnie Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni) oraz MEWO S.A.

Obszar charakteryzuje się występowaniem zróżnicowanego dna z licznymi wzniesieniami i obniżeniami o głębokości od około 8,0 do około 35,0 m. Najpłytsze partie (minimalna głębokość około 8,0 m) obejmują gładzowisko w północnej i zachodniej części Obszaru stanowiące siedlisko przyrodnicze 1170 rafy oraz partie dna piaszczystego w centralnej części Obszaru stanowiące siedlisko przyrodnicze 1110 piaszczyste ławice podmorskie trwale przykryte wodą o niewielkiej głębokości. Oba siedliska stanowią przedmioty ochrony w Obszarze.

Twarde dno oraz stosunkowo duża przezroczystość wody stwarzają dogodne warunki do rozwoju różnorodnych gatunkowo zespołów bentosowych, wśród których występują cenne przyrodniczo w ekosystemie Morza Bałtyckiego tzw. gatunki siedliskotwórcze takie jak:

małże *Mytilus trossulus* i rośliny: *Vertebrata fucoides*, chronione *Furcellaria lumbricalis* i *Ceramium diaphanum*. W wielu miejscach głazowiska Obszaru rozwijają się gatunki makroglonów rzadkie nie tylko w polskich obszarach morskich np. *Coccytylus truncatus*, *Desmarestia viridis*, *Rhodomela confervoides*, ale także w skali całego Bałtyku Właściwego, np. *Delesseria sanguinea*.

Siedlisko przyrodnicze 1170 rafy charakteryzuje się wysoką różnorodnością taksonomiczną roślin i zwierząt, które są rozmieszczone strefowo, w zależności od głębokości. Charakteryzuje się dużym stopniem naturalności. Gatunkami typowymi dla tego siedliska są makroglony: *Furcellaria lumbricalis*, *Ceramium* spp., *Vertebrata fucoides* oraz fauna fitofilna: *Amphibalanus improvisus*, *Einhornia crustulenta*, *Mytilus trossulus*, kielże z rodzaju *Gammarus* sp.

Siedlisko przyrodnicze 1110 piaszczyste ławice podmorskie trwale przykryte wodą o niewielkiej głębokości to stale zanurzone, nieregularnie ukształtowane wypłyccia, utworzone głównie z osadów piaszczystych. Charakteryzują się dużym stopniem naturalności. Gatunkami typowymi dla tego siedliska są bezkręgowce denne: *Bathyporeia pilosa*, *Mya arenaria*, *Pygospio elegans* i *Cerastoderma glaucum*.

Obszar stanowi ostoję ptaków o randze europejskiej E79 – ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4). W okresie zimowania i migracji wiosennej i jesiennej pojawia się tu co najmniej 1 % szlaku wędrówkowego (C3) następujących gatunków: lodówka *Clangula hyemalis*, nurnik *Cephus grylle* i uhla *Melanitta fusca*, stanowiących przedmioty ochrony na Obszarze.

Populacja lodówki rozmieszczona jest na całym Obszarze, ale liczniej na siedlisku przyrodniczym 1170 rafy. W okresie zimowania liczebność gatunku na Obszarze wynosi ok. 15 % populacji zimującej na Bałtyku. Uhla z kolei gęściej rozmieszczona jest na siedlisku przyrodniczym 1110 piaszczyste ławice podmorskie trwale przykryte wodą o niewielkiej głębokości, a jej liczebność w okresie zimowania sięga ok. 6 % populacji bałtyckiej. Całkowitą liczebność nurnika w okresie zimowania oszacowano natomiast na poziomie 98 – 556 osobników, a w okresie migracji na 72 – 461 osobników.

Na Obszarze notowane są ponadto: morświn, nur rdzawoszy i nur czarnoszy które nie stanowią jednak przedmiotów ochrony na Obszarze (ocena populacji D).

Obecny stan ochrony na Obszarze siedlisk przyrodniczych: 1110 piaszczyste ławice podmorskie trwale przykryte wodą o niewielkiej głębokości oraz 1170 rafy jest właściwy (FV). Celem zaproponowanych w projekcie planu ochrony działań ochronnych jest utrzymanie tego stanu. Najważniejsze w tym kontekście wydają się ograniczenia realizacji przedsięwzięć przekształcających rzeźbę dna, które zapobiegą m.in. fragmentacji siedlisk i niszczeniu bazy pokarmowej dla zatrzymujących się na Obszarze jesienią i zimujących tu ptaków. W odniesieniu do awifauny zaproponowano ponadto uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie: oszacowania skali zagrożenia przyłowem oraz bazy pokarmowej i diety. Ponieważ warunkiem zachowania właściwego stanu populacji zimujących i/lub przelotnych gatunków ptaków nurkujących jest ograniczenie ich śmiertelności w wyniku przyłowu w sieciach „widmo”, jedno z proponowanych działań ochronnych dotyczy wyławiania sieci.

Ocena stopnia osiągnięcia celu wymaga okresowej analizy skuteczności realizacji działań ochronnych, a także oceny różnic między stanem obecnym a stanem pożądanym określonym we wskaźnikach właściwego stanu ich ochrony. Służy temu odpowiednio zaplanowany system monitorowania. Umożliwia on, oprócz oceny stanu osiągnięcia celu, możliwość reagowania w przypadku gdy zachodzą procesy niezamierzone i niepożądane. Wyniki monitoringu powinny być podstawą do analiz i ocen, a następnie podjęcia decyzji o sposobie dalszej realizacji działań zawartych w projektowanym planie ochrony. Monitoring może stanowić podstawę do podjęcia decyzji o potrzebie aktualizacji planu ochrony, jeśli jego wynik wykaże nieskuteczność dotychczasowych działań lub potrzebę określenia nowych zadań.

W projekcie planu ochrony zidentyfikowano zagrożenia, które wywierają presję na przedmioty ochrony Obszaru (załącznik nr 3). Do najważniejszych należy zaliczyć: zanieczyszczenia morza, zaburzenie funkcjonowania ekosystemów morskich, w tym populacji ptaków, wykorzystywanie korytarzy transportowych i związane z tym zakłócenia, zmniejszanie bazy pokarmowej, przyłowy i przypadkowe zabijanie, wykorzystywanie infrastruktury wojskowej, ćwiczenia i operacje, zagrożenie związane z turystyką wrakową, presję infrastruktury związanej z energetyką wiatrową i eksploatacją surowców z dna morskiego oraz presję ze strony inwazyjnych gatunków obcych. Dla poszczególnych zagrożeń określono prawdopodobny kierunek zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych oraz wpływ na parametry stanu ochrony przedmiotów ochrony.

W projekcie planu ochrony określono także warunki utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony Obszaru, zachowania integralności Obszaru oraz spójności sieci obszarów Natura 2000 (załącznik nr 4). Dotyczą one w głównej mierze ograniczeń związanych z wydobywaniem minerałów i węglowodorów, działaniami inwestycyjnym przekształcającymi rzeźbę dna i siedliska, zagubionymi narzędziami połowowymi, przyłowem gatunków chronionych, lokalizacją w obrębie obszaru farm wiatrowych i innych inwestycji, które mogą wprowadzać przestrzenne ograniczenia występowania przedmiotów ochrony Obszaru.

Projektowany plan ochrony zawiera wskazanie do zmiany w planie zagospodarowania morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. Potrzeba zmiany wynika z korekty granicy Obszaru w celu włączenia północnego fragmentu siedliska 1170 rafy nieobjętego dotychczas ochroną.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Termin ten jest wystarczający do wdrożenia przepisów projektowanego rozporządzenia.

Ustanowienie projektowanego planu ochrony poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa w ochronie środowiska na podstawie art. 29 ust. 6 ustawy na zasadach określonych w rozdziale III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.